

Nyitott Ablak

Dunaszentpál Község Önkormányzatának információs lapja 2023. május XVII. évf. 4. szám

2023. május

Falunap május 27-én
Gondosóra program
Legszebb konyhakertek
Egyéni védekezés a szúnyogok ellen
Zöld Ár Emlékfutás
Útfelújítási munkák
Kutak bejelentése- mi a teendő?

Évfordulóink

116 éve, 1907 májusában ünnepelték az első anyák napját.

Az anyák napjáról való megemlékezés nagyon is modern esemény.

Összekapcsolódott a női választójogot és jogegyenlőséget követelő szüfrazsett mozgalom követeléseivel. Az ötletadó Anna Maria Jarvis, bankpénztáros, szerkesztő, aktivista (1864-1948) volt, aki édesanyja halála után (1905) két évvel kezdeményezte a megemlékezést. Az első ünnepély az Andrews metodista episzkopális templomban (Grafton, Nyugat-Virginia állam, USA) volt 1908. május 10-én, elsősorban Anna édesanyja emlékére, aki azelőtt 40 évvel a polgárháborúban mindkét oldal sebesültjeit ápolta, 11 gyermeket szült, --hetet eltemetett...Ez évben az amerikai Kongresszus még elutasította megünneplését, de Jarvis kisasszony erőfeszítésének hála 1911-re már 40 tagállamban tartották meg az ünnepet. 1912-

ben megalapította az Anyák Napja Nemzetközi Szövetséget, és védjegyévé váltak a "május második vasárnapja" és az "anyák napja" kifejezések. Kampánya során mindig nyomatékkal hangsúlyozta, hogy ez az ünnep bensőséges, családi nap kell hogy legyen, amikor a család személyesen köszönti fel az anyát és a nagyanyákat. A társadalmi elfogadottsága úgy emelkedett, hogy 1914-ben Woodrow Wilson elnök elnöki rendelettel nyilvánította május -második- vasárnapját nemzeti emléknapká. A húszas évekre már üzletágak álltak a közönségigények szolgálatába: a virágtermesztők a fehér szegfűvel, az édességgyárosok a cukorkával, a Hallmark az anyák napi képeslappal. Jarvis hiába tiltakozott, perelte be a cégeket sorban, hasztalan: egyszer még a rendőrség is lefogta, mert fehér szegfűt áruló háborús áldozatok egyesületének tagjait zaklatta. Sőt, 1943-ban aláírásgyűjtést indított

az anyák napja eltörlésére. Az ünnep éteri tisztaságát szerette volna megőrizni, szinte elfeledve halt meg, de gyógykezelését néhány becsületes virágüzlet fizette...

A világsajtónak köszönhetően az arany húszas években elindult a hódító útjára. 96 ország (köztük Kína, Németország..) üli a napot május 2. vasárnapján; május 1. vasárnapján 6 ország köszönt (köztük hazánk, Spanyolország, Portugália..); a szovjet utódállamok március 8-ával egybekötve ünneplik; május utolsó vasárnapjára vesznek virágot például a svédek; a kulturális hatás oly erős, még Iránba, Észak-Koreába, Izraelbe is bejutott. Van ahol rögzített, nem csúszó az ünneplés; néhol összekapcsolódik a királynék köszöntésével. Hazánkban az az első köszöntést a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt tartotta 1925. március 8-án a MÁV gépgyár foglalkoztatójában m u n k á s g y e r e k e k r é s z v é t e l é v e l . Magyarországra Petri

Pálnak, a Vallás- és Közoktatási Minisztérium népoktatási államtitkárának a felesége hozta el a hírt, a Magyar Ifjúsági Vöröskereszt vezetői hirdették és jártak közben az anyák napjáért. 1928 óta kultuszminiszteri rendelet tette hivatalossá az iskolai ünnepek sorában.

Azt hihetnők, hogyha a régészek által meglett az alsó-ausztriai Willendorf és a morvaországi Dolný Veštonice határában a nevezetes kőkori (30 és 26 ezer éve) Vénusz-szobrok, s hogy a Çatal Höyüknél talált szobor (9000 éve) anyaistennőket ábrázolna, s ezek anyaistennők tiszteletének bizonyítékai, de az újabb értékelés szerint ez nem bizonyítható. Az biztos, hogy mindenkor szerettek szépnek tartott nőket ábrázolni, s szépség fogalma mást jelentett több ezer éve. Forrással adathozható anyaistennőtiszteletre az ókori Kelet államaiig kell várnunk. A sumérok felosztották a szerepeket: Ninhurszag a termékenység istennője, Ereskigál az alvilágé, Nammu a vizek ősanja,

Innana a Hold és szex istennője. Az a felosztás később is érvényesült. A sémi ősvallásban Bélet-Íli (másképp: Nint, Mama), Lilit, Tiámat, és Istár felelte meg a szerepeknek. A művelődés kulturális lejtőjén aztán sok más mellett ez is eljutott: az alvilág gonosz kisistenei Lamia és a Párkák. Az indoeurópai pantheonban teljesen más a felosztás: a görög Pallas Athéné, a római Minerva a tudásért és bölcsességért; a görög Aphrodité, a római Venus a szépségért; a Juno-Héra páros az családért felelt. Az istennők tiszteletében megőrződött annak az szent állatös-nemzetségös anyának emléke, melyből tiszteletük kialakult: Athéné esetében egy szent bagoly, Héra esetében a tehén, a Juno esetében a kecske és a holló, Istár esetében az oroszlán, méh, és galamb. A sémi vallási gyökerekből eredő, de az IV. Amenhotep-ismertebb nevén Ekhnaton-fáraó egyistenhitúsége, s a prófétai reformmozgalom által megérintett zsidóság a Kr. e. 5. századra felszámolta a konkurens

istenek-istennők tiszteletét. De a tudati szerveződések olyan erősek voltak, hogy az írásokban fennmaradt Éva, Hágár, Sára, Rebeka, Lea, Lót lányai és sóbálvánnyá vált felesége, Eszter, Judit, Zsuzsanna neve, hogy a közismertebbeket említsük. Itt most csak a mezopotámiai-görög-római valási-tudati fejlődés áttekintésére maradt terünk. De ősvallást megőrző Japánból Amateraszu Ómikami holdistennő, a kínai Hou Tu földistennő mai napig meglévő kultuszát hozhatjuk például.

De a régi és újabb tiszteletű anyaistenségek és a mai anyák napja között a fő különbség a személyesség, a bensőséges érzelmek jelenléte; míg amazok szent liturgia részei, itt valódi kapcsolatokról beszélhetünk. Ennek is köszönheti az Anyák Napja szakadatlan népszerűségét száztizenhat éve.

Nagy Szabolcs

Aszfaltozás, útfelújítás

13 millió forintot költünk erre a célra

Megkezdődött a Varga Lajos utca aszfaltozása, mely 9,7 millió forintból valósul meg, melyből 9,5 millió forintot településünk a Magyar Falu Program keretében elnyert pályázatból finanszíroz. Ezen felül útfelújítási

munkálatok is kezdődnek a Rét, Diófa sor, Duna és Szabadság utcákban, összesen 3,3 millió forintból, mely az önkormányzat saját költségvetéséből kerül finanszírozásra. Ez utóbbi javítások elsősorban

a közműbekötések miatt megsüllyedt részek bontását és újraaszfaltozását jelenti, 2 rétegű aszfalttal.

Háztartási kutak engedélyeztetése

Mi a lakosok teendője?

Röviden: semmi.

Kicsit részletesebben:

Megszűnik a háztartási, kerti kutak és a mezőgazdasági öntözésre használt kutak létesítéskor jelenleg szükséges bejelentési kötelezettség és engedélyeztetésre sem lesz szükség. Jövő januártól új, immár hosszútávú kútamnesztia lép életbe: a korábban engedély nélkül létesített sekély kutak 2024-től automatikusan szabályosnak minősülnek.

A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény módosításáról várhatóan még májusban szavaz az Országgyűlés, a szöveg

társadalmi egyeztetése már lezárult. Az új szabályok jövő januártól léphetnek érvénybe, amint lejár az év végéig meghirdetett kútamnesztia. Nagy István agrárminiszter korábban már jelezte, hogy további könnyítés jöhet, mivel a sekély kutak nem érintik a felszín alatti vízkészletet, ezek forrása az összegyűlt csapadékvíz, vagyis a talajvíz, ezért környezetvédelmi szempontból nem jelentenek kockázatot.

Mára kiderült, hogy képtelenség felmérni, pontosan mennyi kút működik az országban, mivel az illegális kutak bírságmentes bejelentésének lehetősége

sem vezetett eredményre az elmúlt években. A sekély, környezeti szempontból ártalmatlan kutak jelenlegi szabályozása gyakorlatilag teljesen megszűnik.

A jövőre hatályba lépő módosítás végleg rendezi a szabálytalanul létesített sekély kutak helyzetét, mivel jövő januártól **minden 2024 előtt ásott vagy fúrt kút automatikusan jogszerűen létesített lesz.** Az új szabályozás nem csupán a háztartási célú, hanem a mezőgazdasági öntözésre használt létesítményekre is vonatkozik.

források: telex.hu
Agrárminisztérium

FALUNAP

Dunaszentpál

Fellépnek:

+ 15.15: BUBORÉKTÜNDÉR

15.30: OROSZ CSENGE ÉS AZ ALMA-
SZÓSZOK

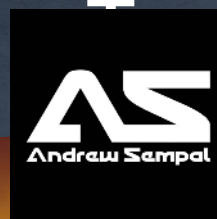
17.00: IRON VÉNEK

+ 19.30:
BON - BON

21.00: BALANCE BAND

KEZDÉS 14 ÓRÁTÓL--∞ LÉGVÁR

2023. MÁJUS 27.,
SZOMBAT
SPORTPÁLYA

Gondosóra program

Ingyenes segítség a 65 éven felülieknek

Mi az a Gondosóra program?
A Gondosóra program Magyarország Kormánya által elindított ingyenesen igénybe vehető, 65 év felett alanyi jogot hozzáférhető jóléti szolgáltatás, amelynek célja, hogy az idősek szükség esetén egyetlen gombnyomással jelezni tudják segítségkérési szándékukat.

A Gondosóra program, egy 0–24 órás Diszpécser szolgálat és a kontaktszemélyek (családtag, szomszéd, vagy barát, vagy akár opcionálisan szociális gondozó) bevonásával működő, Európában egyedülálló program. Mérföldkőnek és jelentős támogatásnak számít az idősgondozás területén: nagy segítséget jelent nemcsak azoknak, akik használják az eszközt, hanem biztonságot és megnyugvást nyújt a felhasználó családjának, szeretteinek, hozzátartozóinak is, tudva, hogy a segítség és a biztonság

egy gombnyomásra elérhető. A Gondosóra programban megvalósuló szolgáltatás és a jelzőeszköz INGYENES, Magyarország minden településén hozzáférhető a hét minden napján és órájában.

A Gondosóra program egy országos jelzőrendszerre épül. Feladata, hogy a saját otthonukban élő idős emberek egy egyszerű eszköz segítségével kapcsolatba léphessenek elsődlegesen a Diszpécserközponttal, ahol képzett munkatársaink próbálnak segíteni a felmerülő problémákban. Amennyiben diszpécserünk – lehetőség szerint a Gondosórán keresztül jelzést leadó ügyféllel egyetértésben – úgy ítélik meg, hogy a helyzet megoldása a kontaktszemély beavatkozását igényli, úgy a korábbiakban már megadott elérhetőségeken a diszpécser felveszi vele a kapcsolatot, aki aztán közvetlen és gyors

támogatást, illetve megoldást nyújthat a problémára.

Működése:

1. Segítségkérés esetén a bajban lévő felhasználó megnyomja a készülékén található gombot.
 2. Az eszköz jelzést küld a Diszpécserközpont felé.
 3. A Diszpécserközpont felveszi a kapcsolatot a felhasználóval, értékeli a helyzetet.
 4. Kezdeményezi a segítségnyújtást, értesíti a megadott kontaktszemélyt.
- Indokolt esetben a sürgősségi segélyhívó értesítése is megtörténhet.

A készülék kétirányú kommunikációra képes: jelzést ad és a diszpécsertől hívást fogad. Mindig ott van velünk, viseljük, de felhasználása a mobiltelefonról eltér! Nem lehet vele kimenő hívásokat kezdeményezni és külső hívásokat fogadni. A kommunikáció kizárólag a Diszpécserközponttal lehetséges a készüléken keresztül!

További részletek és regisztráció:

www.gondosora.hu

Sári Kovács Szilvia ötletgazda-programigazgató, Karcag város alpolgármestere által létrehozott „A legszebb konyhakertek” – Magyarország legszebb konyhakertjei Magyar Örökség díjas országos programhoz csatlakozva

**Dunaszentpál Község Önkormányzata
meghirdeti
„A legszebb konyhakertek”
programot**

Várjuk minden konyhakerttel rendelkező kertművelő és közösség jelentkezését!

Jelentkezési határidő:

2023. június 15.

Jelentkezési lap kérhető és leadható:

Önkormányzati hivatal

Dunaszentpál, Iskola tér 1.

**Információ: Nagy Szabolcs, kultura@dunaszentpal.hu,
06 20 2564085**

Nevezési kategóriák

Balkon:	Erkélyen kialakított	Zártkert 1. - Zöldséges
Mini:	10 – 50 m ²	Zártkert 2. - Gyümölcsös
Normál:	50 m ² felett	Zártkert 3. - Vegyes (zöldség és gyümölcs)
Közösségi:	Óvodák, iskolák, csoportok, szervezetek által megművelt kertek	

A kertek megtekintésére 2 alkalommal kerül sor előzetes időpont egyeztetés alapján.

Eredményhirdetés:

2023. október 7. - XIII. Tökfesztivál

Csontos Attila
polgármester

Nyugdijas hírmondó

Összegyűltünk

Április 12-én tartott klubtalálkozónkon a Nyugdijas Klub vezetője ismertette az éves programtervet. Elmondta, hogy mivel a műsorok költségei oly mértékben megemelkedtek ez évben a sajnos nem tudunk a könyvtárral közösen külső előadót meghívni. De a klubtagok mégsem maradnak ismeretterjesztés nélkül... Megbeszéltük, milyen lehetőségek vannak a klub kirándulásával kapcsolatban, s hogy visszatérünk rá a következő alkalommal. Május 3-án is találkoztunk megszokott helyünkön. Ezúttal bográcsunk nem

kongott, hanem paprikás krumplival gazdagon rotyogott. Tagársaink szorgosan aprították, készítették a hozzávalókat, így a tűzön főve hamarosan tányérunkban gőzölgött az étel. Mindannyian jól el voltunk, kellemesen töltekeztünk emlékekkel, a bogrács javával. Közben megtanácskoztuk, mivel készülünk falunapra. Mielőtt Pongrác, Szervác, Bonifác rossz időt hozott volna, 11-én, csütörtökön összegyűltünk a község közterületein egy kis szépítkezésre a Véradók Közösségével

Falunk orcáját virágos kedvünkben virágokkal borítottuk. Ezután Muskántli Mirella, Denemszántó Dália, Autóbuszfordulóy Kannavirág földadata lesz- amint megrendeltük, s megérkeznek,- illatozni, virulni, hogy Szentpál szépségét hirdessék. Ősztől stílszerűen magastörzsű rózsza kerül a kannavirág helyére. Az Őszirózsák krónikáját lejegyezte: Nagy Szabolcs

A következő hetek programjai május 27., szombat 14. órától: Falunap június 7., szerda 17 órától: Klubfoglalkozás

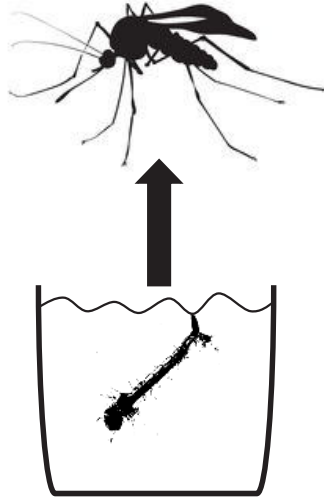

Segítse Ön is a szúnyogok elleni védekezést!

Miért?

A csípőszúnyogok lárvái vízben fejlődnek. Tévedés azt gondolni, hogy csak a tavak, folyók árterében szaporodnak a szúnyogok. Több gyakori szúnyogfaj lárvája a ház körüli kisebb-nagyobb vízgyülemekben, vizesedényekben fejlődik.

Akár egy pohárnyi vízben is több száz szúnyog fejlődhet.

A nyári hőmérséklet mellett akár egy hét alatt végbemegy a szúnyoglárvák fejlődése.

A gépkocsiról vagy repülőgépről levegőbe porlasztott szúnyogirtószer a kifejlett szúnyogokat pusztítja el.

Amennyiben a vízben a szúnyoglárvák fejlődése zavartalan, folyamatosan kelnek ki az új szúnyogok, így a szúnyogártalom napok alatt ismét kialakul.

Hogyan?

Szüntesse meg otthonában azokat a vízgyűjtőket, amelyek a szúnyogok szaporodását segítik. Hívja fel családtagjai, ismerősei figyelmét is a szúnyogok elleni védekezés fontosságára. Kérjük, ossza meg felhívásunkat.

Az udvaron tárolt **vödöröt, kannát, talicskát, gyermekjátékokat, stb.** fordítsa fel, hogy abban az esővíz ne tudjon összegyűlni.

Az **állatok itatóvizét** ne csak utántöltse, hanem rendszeresen cserélje friss vízre. Az **esővízgyűjtő hordót, víztárolót, stb.** fedje le vagy sűrű hálószerű takarja le.

Több szúnyogfaj a telet úgy vészeli át, hogy a kifejlett szúnyogok fagytól védett helyekre húzódnak be őszele. A **garázs, pince, akna, stb.** nyílászáróit tartsa zárva az őszi hónapokban, vagy szúnyoghálószerűen védje azokat.

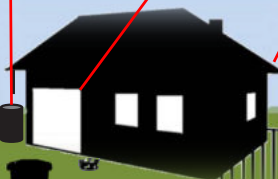
Az **ereszcsatornát, vízelvezető árkot** tartsa karban, hogy a csapadékvíz elfolyhasson.

A **kerti tóban** tartott apró halak legtöbbször elfogyasztja a szúnyoglárvákat. A rendszeresen kezelt, tisztított vízű **medencében** nem maradnak életben a szúnyoglárvák.

A **takaróponyvát, mezőgazdasági fóliát, stb.** olyan módon terítse le, hogy a víz ne álljon meg rajta.

Ne tároljon a szabadban szétszórtan olyan **hulladékot**, pl. gumiabroncsot, stb. melyben a víz összegyűlhet.

Ne hagyja, hogy a **virágcserépekben, cserépalátékban** hosszabb ideig víz álljon. A **temetői virágvázát** töltsse fel apró kavicssal, sóderral vagy homokkal és erre öntse a vizet.

A felhívást készítette: Nemzeti Népegészségügyi Központ

További információért látogasson el a <https://www.nnk.gov.hu/index.php/jarvanyugyi-es-infekciokontroll-foosztaly/lakossagi-taiekoztatok/altalanos-taiekoztatok> honlapra

Zöld Ár Emlékfutás

Csapattagokat keresünk

Idén június 9-én kerül sportöltözetben. Távelosztás: dunaszentpáliak jelentkezését megrendezésre az Emlékfutás, 7 x ~4km. A táv teljesítése várjuk 2023. május 30-a 16 mely a 2013-as árvíz elleni csapatonként 7 váltótag óráig a kultura@dunaszentpal. védekezés előtt tiszteleg. részvételével történik. hu e-mail címen, vagy Versenyszám: Egyéni nevezést nem a +36205830019-es 6 váltóponttal szervezett lehetséges. telefonszámon. 29,5 km-es váltófutás Vállalkozó szellemű

Váltópont megnevezése	Koordináták	Távolság	Megjegyzés	Talaj
Rajt / Cél (R/C)	É: 47°41.645' K: 17°37.497'	Σ 29,5 km	Győr – Aranypart 2. („Lapos tanszék”)	
1. váltópont	É: 47°43.307' K: 17°36.718'	4,5 km	Győrújfalú – COOP ABC parkoló	Bitumen, döngölt föld
2. váltópont	É: 47°44.715' K: 17°34.363'	4,0 km	Győrzámoly – Corso Verona kávézó parkoló	Bitumen
3. váltópont	É: 47°46.394' K: 17°32.029'	4,4 km	Dunaszeg – Kemencés-udvar parkoló	Bitumen
4. váltópont	É: 47°45.595' K: 17°32.689'	4,5 km	Dunaszeg – Koppány Csárda mögötti töltésszakasz	Bitumen, apró kavics
5. váltópont	É: 47°44.179' K: 17°34.626'	4,1 km	Győrzámoly – Mosoni-Duna töltés – Béke utca torkolat	Apró kavics, bitumen
6. váltópont	É: 47°42.562' K: 17°35.323'	4,6 km	Mosoni-Duna töltés – pihenőhely (kis faház)	Bitumen
Rajt / Cél (R/C)	É: 47°41.645' K: 17°37.497'	3,4 km		Bitumen

Krancz Béla: Változó május

Köszöntő

Lassan minden átalakult
feledésbe merült a múlt.
A régi tavaszok, kikeleték
akácvirág-illatú kiskertek.
Hosszú séták az estében
boldogan, kéz a kézben.

Számlálva a csillagokat
mára csupán emlék maradt.
Nincsenek már felvonulók,
sem a régi, mezei majálisok.
Megmaradt még szerencsére
az anyák méltó ünneplése.

Virágokkal, verssel, dallal
szívünk teli bizalommal.

Lehet üde, szép, fiatal,
akár idős vagy hontalan.

Minden anya kortalan!

A legszebb tavaszünnep,
mellyel a szív üzenhet!

A tavasz végre megérkezik?

Mindenki ebben reménykedik.

A melegben, szép napsütésben,
verőfényben, nem felhőkben.

Ilyen vasárnapot kérünk,
hogy méltóképpen ünnepeljük
az édesanyákat és a kikeletet,
a születést, az életet...

Ennivaló hagyomány

Avagy nem is olyan régi, amit eszünk... Minden falunap egyfajta elvárás, hogy igazi „ősi”, „magyaros” étel kerüljön terítékre, ámde eledelünk készítmódja, receptje meglehetősen új konstrukció. Ne menjünk vissza a mamutokig, elég csak a java középkorig, amikor már elegendő írás áll rendelkezésre a Kárpát-medencéből, úgyhogy a néprajzosok különösen Kisbán Eszterfeldolgozhatták elemózsiánk történetét. 1300 előtt a lepénykenyér dívott, a kelesztett, kovászos kenyér 15. századtól terjed el. Hogy drága volt, abból következett, hogy a földesúrnak járó ajándéklistán akár 300 kenyérke szerepel, viszont nagy kenyér csak egy. Egész 15. századon át mindenki - úr és paraszt egyaránt - egy közös tálból evett - a saját kanálával, késével -, a 16. században került minden étkező elé külön tányér, a 17. században kerül mindenkihez étkezővilla. A műveltségi hatások az úri háztartásokból

sugároztak le, elesztébb a városi, majd a mezővárosi polgársághoz, végül a parasztsághoz. Ugyancsak a 15. század hozadéka az magas asztal, amelyre már ekkor - jobbágyi kárlisták szerint - hímes ünnepi abrosz is kerül. Az abroszt az oltárterítők egyházi használata vitte el a nép közé. És... nem volt mai értelemben (e)vett leves. Inkább nevezzük bő lére eresztett kásának: tán a daragaluska őriz ez állapotból valamit. A 18. században a francia kultúra világhuralma idején a leves szegénykonyhák étele, ekkor válik földrész szerte egyetemessé, s rögzül az étkezések elején. Ha nem merítették vizet a folyóban, mert az egész falunak nem volt kútja, akkor a földesúr akármilyen lőrójét itták étkezés mellé. Nagyon sokáig a lükött, azaz a köles-, árpa-, hüvelyes kása az abszolút népeledel, mellé került a háztáji gyümölcs, tyúk, évente egyszer a teljesen feldolgozott, leszárított disznóhús. Marhahús csak az Alföldön fogyott,

csakis a módosoknál. A taligakeréknyi nagy kenyérből naponta 10-15 deka jutott egy személynek (Szabó István számításai). A világ kitágulásával 1492 után a krumpli (földi alma), a kukorica (tengeri búza), a paprika (török bors) még csak a főúri botanikus kertek ékessége marad, a köznép veszekedettül nem akarja befogadni. Viszont a dohány(rágás) és füstölés (- tubákolás) úgy terjed, mint a riadó, hiába vármegyei intés, statútum, mennydörgő plébánosi szózat, sőt egyházi átok... A török idején nemcsak Thököly ízleli meg a feketelevest; a kávémérések igazán 1714 után nyitnak meg a zsákmányolt török kávéból, kávézni pedig városi szokás marad egész a 20. századig. Ami mostanság az díszvacsorák előtt nem hiányozhat: a 16. században szabadul ki az alkimisták lombikjaiból, egynémely szerzetesrend főzdéjéből a pálinka. Itáliát járt főurak konyháján jelentek meg az első tészták, ugyanolyan

úton-módon sugároznak lefelé, mint minden más kultúrjóság.

Mivel kevés volt a paprika, a kásával és vagdalt hússal készült töltött káposzta-egyáltalán nem volt paprikás. Sőt bármilyen paprikás, vagy pörkölt – a vendéglői menük tanúsága szerint-- reformkorban, vagy inkább utána vasúti restik segítségével terjed el. Hasonló a sorsa -ó mily szentségtörő káromlás!- a gulyáslevesnek és a vasárnaponként országot betakaró rántott húsnak is. A népszaporulat nyomása szorítja rá népeket krumplifogyasztásra előbb nyugaton, Írországbán; majd II. József után hazánkban is. A románoknál ekkor terjed el a kukorica alapú étkezés, az utolsó nagy éhínségek hatására.

Az, amit rendelni lehet: a sült lepényen gazdag feltéttel készült pizza; nos az Alberto Grandi kutatásai szerint 1911-ben nyílt meg New Yorkban az első pizzéria, a feltétek bonyolult variációi az amerikai középosztály ízlését tükrözik. Az 1943-ban Szicíliában partra szálló amerikaiak

nem találtak egy rendes pizzázót, mindenütt feltét nélküli lepénnyel akarták ellátni őket a házigazdák, magukban mosolyogva, hogy a flancos fegyveresek ellátását megússzák a szegények kosztjával...A carbonarának semmi köze a csóró szénégetőhöz, a sonkát, tojást, tejszínt tartalmazó étket a már kiismert amerikai katonáknak alkotta meg egy olasz séf 1946-ban. A karácsonyi panettone ellenben igazi olasz: a Motta cég szakácsa fejleszti ki, utána már csak üzlet és hirdetés kérdése. Az ételmiszer világoralom olyan hétköznapi dolgokra is kiterjedt, mint sajt. A parmezán valójában nem pármái, hanem wisconsini, a vadnyugati legelőkhöz tartozó tejgyárakban kiötlött terméket, az eladhatóság miatt hívják így. Az olaszoknak már csak azt kellett kiírni? "oridzsinále-eredeti", s néhány évtizede európai támogatásból felhúzni a gyárakat. A tiramisut 1969-ben találta fel Alba Campeol trevisói szakácsnő, karácsonyi meglepi volt a vendégeknek. A szusit Dél-

Vietnámban találták fel, Japánba a kínai kereskedők vitték, s a 1905-ös oroszszégyenítő japán háborúk után terjedt el Amerikában. Érdekes lesz majd ukrán ételek útja...A gourmand haspókok 1958-ig a brüsszeli világkiállításig nem álmodhattak hortobágyi húsos palacsintáról, somlói galuskáról, brassói aprópecsenyéről, ugyanis arra fundálták ki mesterszakácsaink. A fagyi perzsa étel, leánykori neve szörbet, az ízesített havat a perzsa sahok futárai hordták az Elburz hegyéről. Királyi, kézműves étel maradt egész addig, míg a baltimore-i Jacob Fustel 1851-ben ki nem találja az első fagylaltgyárat, a svájci olasz Carlo Gatti az első fagyizót, s a német Carl von Linde az ipari hűtés elvét. A gesztenyepüré 15. századi feltalálása felett francia és olasz cukrászok vívnek habverő-csatákat... Az ételek eredete felett kavarázó gőz felhőszlató cikkelyei, gombócai, falatkái után mi mást kívánhatna az ebéd után elpilledő írrok? Jó étvágyat!

Recept

Pünkösdi almás-mákos csigakalács

Hozzávalók (6 adag)

Kalács

60 dkg finomliszt
1 kk só
10 dkg cukor (ebből 1 teáskanál az élesztőhöz)
2 dl tej
3 dkg friss élesztő
4 dkg vaj
4 dkg sertészsír
2 ek tejföl

1 db tojás (legalább M-es)
2 ek zsemlemorzsa (ha van, jó az édesmorzsa is, csak a tészta szórásához)

Töltelék

15 dkg mák
1 citromból nyert citromhéj
4 nagy db alma
3 csapott ek cukor (alma- és ízlésfüggő)

2 csomag vaníliás cukor
2 teáskanál fahéj (ízlésfüggő, de el is hagyható)

Kenés

1 db tojássárgája
20 csepp tej (kb. 1 mokkáskanál)

Elkészítés

A tejet langyosítsuk meg, keverjük hozzá 1 teáskanál cukrot, majd morzsoljuk bele az élesztőt. Tegyük félre, hadd fusson föl. A lisztet öntsük egy tálba, keverjük el a maradék cukorral, a sóval, adjuk hozzá a tejfölt, tojást, a puha zsiradékot, a felfuttatott élesztős tejet. Dolgozzuk össze. Egy könnyű, lágy tésztát kapunk, amit letakarva, 1 óra alatt a duplájára kelesztünk.

A megkelt tésztánkat lisztezett felületen kb. 30x40 cm-es, 3-4 mm vékony téglalap alakra nyújtjuk, és hosszában 3 db kb. 10 cm széles csíkra vágjuk. A tölteléket a csíkok közepére pakoljuk, egyformán elosztjuk, majd a tetejét megszórujuk morzsával.

A tésztacsíkokat hosszában összefogjuk,

összecsípjuk a töltelék felett. Az így kapott hosszú kígyót egy sütőpapírral bélelt gáztepsire elkezdjük csiga alakban feltekerni. majd utána folyamatosan a második, majd a harmadik kígyót is.

Ha kész, letakarva 15 percet pihenni hagyjuk. Tetejét megkenjük a tejes tojássárgájával. Hideg sütőbe rakjuk, amit bekapcsolunk 180 C fokra, és 40 perc alatt készre sütjük.

Rácsra téve hagyjuk teljesen kihűlni.

Töltelék

A meghámozott, lereszelt almát a cukrokkal, a reszelt citromhéjjal tegyük fel kis lángra dinsztelődni. Ez kb.10 perc. Engedni fog egy kevés levet, de ezt a darált mák felissza. Keverjük hozzá a fahéjat is. Hagyjuk teljesen kihűlni.

A hónap mondása:

Ha mindig azt csinálod, ami érdekel, akkor legalább egy ember elégedett lesz.

(Katharine Hepburn)

Könnyed

Válóperes tárgyaláson a bíró kérdezi a feleségtől:

- Nos, mi a kiindulási pont az önök válásánál?
- Egy szép ötszobás kertvárosi ház, nagy kerttel.
- Úgy értem, hogy mi az alap?
- Az alap az betonból van.
- Milyen a családi életük?
- A férjemnek van egy nagynénje, nekem meg még élnek a szüleim.
- Úgy értem, hogy van-e önök között szóváltás?
- Hát, a gyerekeknek van egy sztereó lejátszójuk, amit gyakran túl hangosan hallgatnak.
- Megverte önt a férje valamikor?
- Igen, többször előfordult, hogy reggel ő kelt fel hamarabb.

A bíró most már nagyon ideges. Rákérdez:

- Asszonyom, tulajdonképpen miért akar elválni?
- Nem én akarok elválni, hanem a férjem. Azt mondja, hogy nem tud velem kommunikálni...

Egy angol az Ausztráliában töltött nyaralása után meséli a haverjainak:

- Csodálatos ország! Minden ott van, ami csak kell! Bárok nekem, Strand a gyerekeknek, napsütés a feleségemnek és cápák az anyósomnak.

Két rendőr bemegy a gyorsétterembe.

Az egyik rendel:

- Kérek szépen egy shake-et.

A másik ere rávágja:

- Én meg egy astalt!

Mindenre van megoldás

KÖZÉRDEKŰ INFORMÁCIÓK

Felnőtt Háziiorvosi rendelés

Dr. Környei Miklós

Telefon: 70 / 317 - 9519

Hétfő: 8 00- 12 00 Dunaszeg

Kedd: 11 00 – 12 30 Dunaszentpál

Szerda: 12 30 – 16 00 Dunaszeg

Csütörtök: 11 00 - 12 30 Dunaszentpál

7 45 – 10 30 Győrladamér

Péntek: 8 00 – 12 00 Dunaszeg

06 70 317 9519

ereceptek@gmail.com

Gyermek Háziiorvosi rendelés

Dr. Kelemen Ágnes

Telefon: 70 / 451 – 0108

Védőnő: Kissné Szigony Anett

Telefon: 20 / 980 - 7781

Hétfő: 09 30 – 10.30 Dunaszeg

10 30 – 12 00 Győrzámoly

Kedd: 09 00 – 10 30 Dunaszentpál

10 30 – 12 00 Győrladamér

Szerda: 09 00 - 11 30 Győrzámoly

10 30 – 12 00 Dunaszeg

Csütörtök: 10 00 - 11 00 Dunaszentpál

08 30 – 10 00 Győrladamér

Péntek: 09 00 – 10 30 Győrzámoly

10 30 - 12 00 Dunaszeg

Fertetics Csemege Bolt

Telefon: 96/602 - 389

Nyitva tartás:

Hétfő - Péntek: 06 30- 16 00

Szombat: 06 30 – 11 00

Szentmise rend Dunaszentpálon:

Minden vasárnap: 9 óra 45 perckor

Plébános: Tenger Szilárd

Elérhetősége: Dunaszegi Plébánia

9174 Dunaszeg Fő utca 17.

Dunaszentpál Község Önkormányzata

Ügyfélfogadás:

Hétfő: 13 00 – 16 00

Kedd: 8 00 – 12 00, 13 00 -16 00

Szerda: nincs ügyfélfogadás

Csütörtök: 8 00-12 00, 13 00-16 00

Péntek: 8 00 – 12 00

Jegyzői ügyfélfogadás: Csütörtök 8 00 – 16 00

Telefon: 96/352-026

Maya Minimarket

Nyitva tartás:

Hétfő - Péntek: 06 00- 17 00

Szombat: 06 00 – 12 00

Tel: 30/729 2229

Dunaszegi Hulladékudvar:

Péntek: 14 00-18 00

Szombat: 10 00-13 30

Impresszum

Kiadja: Dunaszentpál Község Önkormányzata Cím: 9175 Dunaszentpál Iskola tér 1. Felelős kiadó: Csontos Attila polgármester. Véleményét és észrevételét várjuk a kultura@dunaszentpal.hu e-mail címen. Készült 250 példányban.